

☞ chapter twelve ☞

Maveir Sedra - The Obligation

(שנים מקרא ואחד תרגום)

The Obligation

The Gemara states: “A person should always complete the *parshas hashavua* together with the *tzibbur* twice followed by the *targum* once.” *Rabbeinu Yona* explains the Gemara’s terminology “with the *tzibbur*” to mean that one should finish the *parsha* by himself before *krias hatorah* is read aloud in *shul* on *Shabbos*. We will discuss below the ideal time to perform this *mitzvah*. This *mitzvah* is often referred to as *Maveir Sedra*.¹

The *Shulchan Aruch*, based on the Gemara quoted above, considers being *maveir sedra* a complete obligation and not just a *minhag*.²

The *Levush* writes that the *mitzvah* of reciting the *pesukim* of each *sedra* twice and its *targum* once - שנים מקרא ואחד תרגום, is hinted in the first *posuk* of *Parshas Shemos*. The

ואלה - Hebrew letters of the words of the *posuk* (ראשי תיבות) for are an acronym *מקרא ואחד תרגום* (וזה יחייב אדם לקרות הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום) (וזה חייבים כל בני ישראל).³ This *remez* also indicates that reciting the *pesukim* of the *parsha* twice followed by the *targum* once is an obligation.

The *Aruch Hashulchan* writes that he is certain that *Moshe Rabbeinu* was the one who instituted this obligation, although we do not find a reference to this *halacha* in the *Mishnayos*.⁴

The Gemara continues: “...For whoever completes the *Torah* portion of the week with the *tzibbur*, merits that his days and years are prolonged”. The *Seforim Hakedoshim* explain that a person might say that by spending time doing this *mitzvah* he is taking away time from doing other *mitzvos*. The Gemara precludes this response by using the word ‘prolonged’ to assure him that by fulfilling this *mitzvah* he will live longer. The *Ma’adanei Yom Tov* explains the apparent redundancy of ‘days and years’. He writes that the ‘lengthening of one’s days’ refers to the *quality* of the days, while the ‘lengthening of one’s years’ refers to the *quantity* of the years. Therefore, the Gemara is stating that one who is *maveir sedra* will not

1. עי' מס' ברכות ח. ועי' תלמודי רבינו יונה שם.
2. עי' שו"ע אורח סי' רפ"ה. ועי' בבית יוסף שם וז"ל כתוב בהגהות פרק י"ג מהלכות תפלה (שם) בשם ראב"ן (סי' פח) דהא דאמרין לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הציבור איירי ביחיד הדר בכרך שאין בו מנין לקרות בתורה דצריך לכיין השעה שהציבור קורין בבית הכנסת יקרא גם הוא ביחיד שנים מקרא ואחד תרגום אבל אם הוא בעיר שיש בה מנין ושומע הפרשה משליח צבור שוב אינו צריך להשלים ונדרחו דבריו שם בהגהות וכן דעת הפוסקים שסתמו דבריהם וכן כתב שם הרמב"ם (הכ"ה) בהדיא וז"ל אע"פ שאדם שומע כל התורה כולה בכל שבת בציבור חייב לקרות לעצמו בכל שבוע ושבוע סדר של אותה שבת שנים מקרא ואחד תרגום, עכ"ל. פעם אחת שמעתי רמז לזכור איזה סימן דינים אלו נמצאים בשו"ע. בעונותינו הרבים מצוה זו "רפה" בעיני כמה אנשים וצריכים לחזוק עצמינו בזה. ועי' בכף החיים שם סק' י"ג דיש לומר בניגון הטעמים, ועי' מ"ב שם סק' י"ז שניגון הטעמים אינו מעכב ע"ש.

3. מובא בערוה"ש סי' רפ"ה סע' א.

4. ערוה"ש שם סע' ב'.

only merit long life, but will enjoy the days of his life as well.⁵

Some *seforim* say that one who is particular to cut his nails and to finish being *maveir sedra* prior to midday on *Erev Shabbos*, will merit protection from committing any *עבירות חמורות* during the upcoming week.⁶ Some recommend that one complete being *maveir sedra* prior to going to the *mikvah* on *Erev Shabbos*.⁷

The Reason(s) for the Obligation

The *Levush* explains that the requirement for one to be *maveir sedra* was instituted in order to strengthen and widen one's knowledge of *Torah*. Nevertheless, even a *talmid chacham* who is completely immersed in learning *Torah* all day, must set aside time to be *maveir sedra* every week.⁸ However, the *Levush* does not explain the reason for reciting the *posuk* twice followed by the *targum* once.

The *Lechem Chamudos* explains that the *Rabonon* established a three party system concerning the *krias hatorah* of the *tzibbur*. There is: 1. the person being called up for the *aliyah* (who, in the times of the *Gemara*, would also act as a *ba'al koreh*), 2. the person who stands alongside the person who was called up for the *aliyah* to make sure that he does not make any mistakes while *leining*, and 3. the *meturgemon* - the translator. The *Lechem Chamudos* goes on to explain that the system of being *maveir sedra* reflects this three party system.

The *Aruch Hashulchan*⁹ writes that the three recitals during *maveir sedra* symbolizes the three times the *Torah* was expounded

5. ע"י במעדני יו"ט על הראש במס' ברכות שם סק' ה.
6. ע"י בפסקי תשובות סי' רס הע' 3 בשם ספר אור לשמים. ע"י בה"ט שם שכתב בשם האריז"ל שעי"ק המצוה הוא לקרות אחר חצות בע"ש, אך ע"י שעת"ש שם בדעת האריז"ל.
7. ע"י בה"ט סק' א, וע"י מג"א סק' א בשם האריז"ל והשל"ה, וע"י ערוה"ש סעי' ז'. וע"י פמ"ג בא"א בהק' לסי' רס, ומ"ב סי' תקנ"א סק' צה, שהזכירו ענין של טבילה בע"ש.
8. ע"י אג"מ אר"ח ח"ה סי' יז, וע"י ש"כ מבניו בשם שו"ת בנין ציון, וע"י בילקוט יוסף שם.
9. סעי' ב'.

upon: once in the *מועד* אה"ל, once on *סיני*, and once in *ערבות מואב*.¹⁰

The Proper Time to be *Maveir Sedra*

There are several time periods during which one may fulfill the obligation of being *maveir sedra* in a preferable manner.

The two best times to be *maveir sedra* is to either complete the entire *sedra* on *Erev Shabbos*, or to begin the *sedra* during the week and complete it on *Erev Shabbos*.¹¹ One may begin being *maveir sedra* from the earliest time that one may *daven Mincha* on the previous *Shabbos*.¹² The *Vilna Gaon* was accustomed to divide the *sedra* among the days of the week, and would be *maveir sedra* each day's portion every day after *Shacharis*, thereby completing the *sedra* on *Erev Shabbos*.¹³ Some *poskim* permit one who is busy or one who learns on *Erev Shabbos* (and is accustomed to write notes on what he is learning, which is prohibited on *Shabbos*) to postpone being *maveir sedra* until Friday night or, at the very latest, *Shabbos* morning before going to *shul*.¹⁴

One who is unable to finish being *Maveir sedra* prior to going to *shul* on *Shabbos* morning, should complete it prior to beginning the *Shabbos* meal. The *Medresh* writes that one of the three things that *Rebbi* instructed his children prior to his *petirah* was that they should not eat the *Shabbos* meal until they

10. סוטה דף לו.
11. ע"י בב"י שם שכתב שמדברי ההגהות שם (אות ש) נראה קצת דדוקא בשבת קודם אכילה הוא דהוי מצוה מן המובחר ולא קודם לכן וכו', וע"י בב"ח שם שהביא המרדכי שגם סבר כן, אך ע"י ש"ב"י שפסק שאם הקדימו וקראו קודם השבת בכלל מצוה מן המובחר הוא, וכן נראה מדברי הרמב"ם בפ"ג מה' תפילה (הכ"ה), וע"י בב"י שם שכתב שראיתי המדקדקים שמתחילים לקרותה בערב שבת וגומרים אותה בשבת, וע"י בבה"ט ובשע"ת שם שהביא שהאריז"ל קראוה בע"ש, וכן דעת השל"ה וש"א, וע"י במ"ב שם סק"ח וז"ל כמה אחרונים כתבו דמן המובחר הוא לקרותה בע"ש ועיין בשע"ת ובספר מטה יהודה כתב דאם הוא קורא מתחלת השבוע והלאה הוא ג"כ בכלל מצוה מן המובחר וכמו שכתב בב"י דמוכח כן מדברי הרמב"ם וכן בספר מעשה רב כתב בהנהגת הגר"א שהיה נוהג תיכף אחר התפלה בכל יום לקרוא מקצת מהסדרה (וכן איתא מנהג כזה בתר"י במס' ברכות שם) שנים מקרא ואחד תרגום ומסיים בע"ש, עכ"ל, וע"י בה"ל שם.
12. ע"י מ"ב סק' ז' וז', וע"י שעה"צ סק' יב, וע"י ש"כ שם הע"י ר"ח דהיינו מומן מנחה גדולה.
13. ע"י מ"ב שם סק' ל' בשם המעשה רב.
14. ספר פקודת אלעזר סי' רפ"ה מובא בילקוט יוסף שם סק' ח.

have completed being *Maveir Sedra*. However, if this will cause the *Shabbos* meal to be delayed past midday, one should be *maveir sedra* after the meal but before the time one can *daven Mincha*.¹⁵

Some *poskim* say that one whose time is limited may recite the *parsha* along with the *ba'al koreh* in an undertone, and this would be considered as one of the times required for *maveir sedra*.¹⁶

Bedieved, one who has not finished being *maveir sedra* by the time one can *daven Mincha*, should complete it before Tuesday night of the following week.¹⁷ The previous *sedra* should be completed before one begins to be *maveir sedra* a new one.¹⁸ If this was not done, one may be *maveir sedra* until *Simchas Torah*.¹⁹ Since both of these times are 'make-up' times, they should not be relied upon *lechatchila*. One should try very hard to be *maveir sedra* in one of the previously mentioned time slots, so that one should not have to rely upon the time periods that are only *bedieved*.

The Various Methods of Performing the *Mitzvah*

There are two approaches found in the earlier *poskim* as to how this *mitzvah* should be performed.

Some *poskim* say that one should recite each *posuk* twice, immediately followed by its *targum*. This was the procedure used in the time of the *Gemara*, when there was a *meturgemon* - a translator, who translated each *posuk* after it was read by the *ba'al*

koreh. During that era, the *ba'al koreh* read only one *posuk* at a time, for if the *ba'al koreh* were to read several *pesukim* at a time, people might have gotten confused as to the proper translation.²⁰ This method for being *maveir sedra* was the custom of the *Arizal*, the *Ma'adanei Yom Tov*, and the *Chofetz Chaim*.²¹

The *Vilna Gaon*, however, followed the custom of the *Maharshal* and the *Shelah Hakadosh*, who would read each segment (until the letter 'פ' - a *parsha p'sucha*, or until the letter 'ס' - a *parsha s'tumah*) twice, followed by the *targum*.²² The *Medrash* explains that when Hashem taught *Moshe Rabbeinu* the *Torah*, He taught each 'segment' separately, and gave *Moshe* time to think it over between each segment. Furthermore, when Hashem taught *Moshe* the *Torah*, He would say every segment to Himself twice and would then say it to *Moshe* once more. Indeed, this may be an additional reason for the requirement to recite each segment twice followed by the *targum* once.²³

One may follow any of the above methods.²⁴

Rav Yaakov Kamenetsky offered a third approach, which compromises the two methods mentioned above. He said that on the first time around, one should read the entire segment together, and during the second time around, one should read each *posuk* with its *targum* separately. The reason for this is

20. מג"א ומחצית והשקל ושע"ת שם. ועי' מעדני י"ט שם שמדייק מלשון "שניים" מקרא, שהוא לשון זכור שמשמע שהולך על הפסוק ע"ש. ועי' קצוה"ש סי' עב בהע' י' בשם משמרת שלום ולא יקרא פסוק "שמע ישראל" בזה אחר זה, דאסור לומר פסוק "שמע" ב"פ (עי' שו"ע סי' סא סעי' ב') ועי' שחולק עליו.

21. שו"ת שבט הלוי ח"ו סי' ל"ב, ועי' שע"ת שם.

22. עי' מ"ב שם, ועי' מחצה"ש שם, וערוה"ש סעי' ה' שלפי מהלך זה יפסיק אף באמצע הפסוק אם הפ' או ס' שם..

23. עי' ערוה"ש סעי' ד'.

24. מ"ב סק"א, ושמעתי מהגר"י בעלסקי שליט"א שאולי אף באמצע הסדרה יבול לשנות בין שני המהלכים. ועי' מ"ב שם ס"ק ו' וז"ל לא יקרא פסוק המאוחר קודם המוקדם אלא יקרא כסדר. לא יקרא התרגום תחלה ואח"כ מקרא אלא יקרא לכתחלה שנים מקרא מוקדם ואח"כ תרגום, עכ"ל. ושמעתי מהגר"י בעלסקי שליט"א שהקפדה הוא דוקא לקרות פסוקים שלא כסדרן אבל לקרות כל הפרשה (פירושו עד פ' או ס') באופן שנים מקרא קודם פרשה אחרת אין מצינו שיש קפידה בזה, וזה דבר ששכיח בפרשת בשלח שכמה אנשים אומרים פרשת המן באופן שנים מקרא באמצע השבוע ורק בסוף השבוע קוראים שאר הסדרה.

15. עי' תוס' במס' ברכות ח', ועי' מ"ב ס"ק ט' וי', ועי' ערוה"ש סעי' ט', ועי' קצוה"ש סי' עב בהע' ו' שטעימה מותר.

16. מ"ב ס"ק י"ד, ועי' בפרישה שם שמחלק בין אמירת שמות כולה תוך קרית ואינו משים לב לבעל קורא, ובין מי שיאמר מלה במלה בלחש עם הבעל קורא במשך הסדרה שיוצא עי"ז פ"א מחיוב שמות, ועי' מחצית השקל, וערוה"ש שם.

17. ס"ק י"א, ועי' סי' רצ"ט סעי' ו'.

18. עי' בשרת מהרש"ם ח"א סי' רי"ג שהאריך בענין זה, ואולי יש לדמות למש"כ בשו"ע סי' קל"ה סעי' ב, ועי' דעת תורה ח"ד סי' ק', ועי' קצוה"ש סי' ע"ב, ועי' שש"כ העי' ר"כ. אכן עי' שו"ת בצל החכמה ח"א סי' ט'.

19. עי' מ"ב שם ס"ק י"ב. ועי' שש"כ בהע' ר"ג בשם האבורהם דהואיל דבזכות מצוה זו מאריך ימיו טוב להשלים בעשרה ימי תשובה.

because Rav Yaakov viewed one's being *maveir sedra*s fulfilling two *mitzvos*. One is the *mitzvah* of *kriah*, which must be fulfilled by reciting the entire segment (as defined in the previous paragraph) and the second is the *mitzvah* of *limud*. In order for one to fulfill the *mitzvah* of *limud* he must understand what he is learning, which is accomplished by reciting the *posuk* followed by *targum Onkeles* (as was done in the time of the *Gemara*, when they had a *meturgemon*- a translator - translating so that everyone could understand).²⁵

The *Aruch Hashulchan* mentions that one may also recite the entire *sedra* twice followed by its *targum* once in its entirety (i.e., without dividing it into any segments). However, he writes that dividing the *sedra* by the *aliyos* (i.e., שני or שלישי written in the *chumashim*) is not acceptable.²⁶

Whichever of the three methods one chooses, one should repeat the last *posuk* of the *sedra* after the *targum*, so as to end off with a *posuk* from the *Torah*.²⁷

One should try to avoid interruptions (i.e. speaking) while being *maveir sedra* (except in a case where there is an urgent need for him to interrupt), since *Chazal* say that whoever interrupts his learning and occupies himself with mundane matters is fed hot coals *chas veshalom*.²⁸

A Posuk that is Not Translated by Targum

The *Gemara* in *Meseches Brachos* says that one is required to recite שנים מקרא ואחד עטרות ודיבון (the names of two cities, listed in במדבר לבג). *Rashi*, as explained by *Tosofos* in the *Gemara* there, writes that there is no *targum* for these words (i.e. they appear in the *targum* precisely as they appear in the original *posuk* or perhaps are even omitted completely). Therefore, one might think that it would be sufficient to recite these words only twice. The *Gemara* therefore informs us that even these words must be recited three times (i.e. twice in the *mikra*, and once in the *targum*, even though they may appear in the *targum* precisely as they do in the *posuk*). The *Tosofos* explain the *Gemara* slightly differently. They maintain that one should recite the *targum Yerushalmi* for these words, which is מכללתא ומדבשתא.

In many new editions of the *Mikraos Gedolos Chumashim*, there are three *targums* listed alongside the *pesukim*: *targum Onkeles*, *targum Yerushalmi*, and *targum Yonoson ben Uziel*. The *Gemara* in *Megilah* (3a) says that although *Yonoson ben Uziel* composed a *targum* on *Navi*, he did not compose one for the *Torah*. The *Maharatz Chayes* therefore concludes that the *targum* in our *Chumashim* titled *targum Yonoson ben Uziel*, should properly be called the *targum Yerushalmi*, and the *targum* that is titled *targum Yerushalmi* is a different version of the *targum* printed alongside it.²⁹

A difficulty might arise, since our version of *targum Onkeles* does translate the words עטרות ודיבון as the *targum Yerushalmi* does: מכללתא ומדבשתא. The *Maharatz Chayes* explains that one of the printers took these

25. עי' במבוא של אמת ליעקב על התורה דף יא.

26. עי' ערוה"ש שם סעי' ז', וכן משמע מהא דמלמדי תינוקות יוצאים ומסתמא עוברים כל הסדרא בבת אחת בלי תרגום, וכן מבואר במ"ב ס"ק ט"ז שאם לומר פירוש המילות לחוד לא יצא ידי תרגום אלא השני פעמים מקרא דבודאי קרא עם התינוקות שני פעמים ולכן צריך לומר תרגום בעצמו, וכן משמע מהא דיוצא ידי חיובו אם אומר בלחש מלה במלה בשעת קרחת. ועי' ערוה"ש שם סעי' ד' שעד שני ושלישי לאו כלום.

27. מג"א סק"א, וערוה"ש סעי' ו'. ועי' שש"כ בהע' רכ"ו ד"ל היה בקורא כל יום פרשה אחת, דיקרא בסוף פסוק בתורה, כדי לסיים בתורה.

28. עי' בה"ט בס"ק א' שיש איסור גדול להפסיק בשמירת כדבור, ועי' ערוה"ש שם סעי' ז' שמתמיה וז"ל ותמיה לומר כן דבלא ברכה מה שייך הפסק וכו' ואי משום שאין להפסיק בלימוד התורה למילי דעלמא דאי"ב אין זה שייך לקריאת שמירת ומסתמא מפסיק לדבר שצריך, ועוד דאזתם שקורין פרשה בכל יום הלא מפסיקין הרבה ולכן אין זה מקום לדינא עכ"ל. ועי' מ"ב שם ס"ק ו' וז"ל אם אפשר לו שלא יפסיק בשמירת על שום דבר הוא טוב ויפה מאד וכן ראייתו מהמדקקים עושין כן וכן ראוי לבעל נפש לעשות עכ"ל, ובשעה"צ ס"ק י"א איתא בזה"ל ג"ל דזה אף בין פרשה לפרשה אבל באמצע ענינא מן הדין אסור להפסיק וכמו שאחז"ל הפוסק בדברי תורה ועוסק בדברי שיחה – מאכילין לו גחלי רתמים, ואפשר שזה כיון הבה"ט וכו'. ומשמע שיש שני ענינים כאן, ענין המדקקים שהוא אף בין פרשה לפרשה (וצ"ל דהיינו אם מתחלה קבע שיקרא ביום זה כך וכך פרשיות דיש ענין שלא להפסיק באמצע קריאתו, ולא שיש ענין לקרות

כל הסדרא שמורת ביום אחד בבת אחת, שע"י מש"כ לעיל שכן נהג הגר"א וכן איתא מנה כזה בתר"י) והטעם לחומרא זו אולי הוא כעין אין מעבירין על המצות. ובאמצע הענין אין להפסיק אפי' לצורך אם לא שהוא צורך גמור, שאין הענין רק מטעם ביטול תורה אלא שזה בזיון התורה לפסוק באמצע הענין ומדויק מלשון "הפוסק" בדברי תורה. אם הוא בין הפרשיות או באמצע הענין מותר להפיק לצורך ד"ת או למשל ליתן צדקה וכדו', וכן שמעתי מהרה"ג ר' שלמה מילר שליט"א.

29. כל ספרי מהר"ץ חיות דפים 513, 911.

words from the *targum Yerushalmi* and added them into our *targum Onkeles*. Indeed, these words appear un-translated in the Sabbioneta Edition (1557), and are printed precisely as it is in the *posuk*. Furthermore, in the manuscripts of *targum Onkeles* used by R' Nosson Adler (the *Nesinah LaGer*) these words are omitted completely. (Perhaps the two different manuscripts of *targum Onkeles* [our present one that has the translation of the *targum Yerushalmi* inserted into it and the ones of the past that have these words either un-translated or omitted completely] are reflective of the views of *Rashi* and *Tosofos*).³⁰ Most *Rishonim* concur with *Rashi* that one should recite these words in *lashon hakodesh* three times. However, some are more stringent and recommend that one recite the *targum Yerushalmi* for these words instead.³¹

Learning Rashi Instead of Targum

The *poskim* maintain that reciting another translation other than *targum Onkeles* is unacceptable, since *targum Onkeles* does not merely translate the *posuk*, it also elucidates the *posuk* in a manner in which one can have a clearer understanding of its meaning.³²

There is a dispute among the *poskim* whether one can learn *Rashi* instead of saying *targum*. The advantage of *Rashi*, is that *Rashi* clarifies and explains the *posuk* more than

targum Onkeles, as *Rashi* quotes many *Medrashim* and *Gemaros* to explain the *posuk*. On the other hand, the advantage of *targum Onkeles* is that it stems from *Har Sinai*, as the *Gemara* explains that although *Onkeles* wrote it, it originated from *Har Sinai*, but was forgotten until *Onkeles* wrote it down. A *yorei shomayim* should recite both the *Rashi* and the *Onkeles*. The consensus of many *poskim* is that one who has a limited amount of time should just recite *targum Onkeles*.³³ Please note, that those who are indeed learning *Rashi* instead of *targum Onkeles* should recite the *pesukim* that don't have any *Rashi* written on it, three times.³⁴

One who does not understand *targum Onkeles* should learn the *parshah* with *Rashi*, since according to many *shitos* *Rashi* is always a better option than *targum Onkeles*. This is especially true in such an instance where one does not understand the *targum*. However, it is still essential and beneficial for one to learn the *targum* even for just a small portion of the *sedra* in order to master a finer understanding of *targum Onkeles*. Understanding the *targum*

33. ע"י בשורע שם וז"ל אם למד הפרשה בפירוש רש"י חשוב כמו תרגום, וירא שמים יקרא תרגום וגם פירוש רש"י, ומ"ב כתב שם כי התרגום יש לו מעלה שניתן בסיני וגם הוא מפרש כל מלה ומלה ופירש"י יש לו מעלה שהוא מפרש את הענין ע"פ מדרשי חז"ל יותר מהתרגום ובאמת כן ראוי לנהוג לכל אדם שילמוד בכל שבוע הסדרה עם פירש"י לבר התרגום כי יש כמה פרשיות בתורה ובפרט בחלק ויקרא שא"א להבינם כלל ע"י תרגום לחוד, ובבה"ל שם איתא בזה"ל הנה כב"י כתב בשם סמ"ג שדן לפני רבותיו שהפירוש מועיל יותר מן התרגום והובאו דבריו ג"כ במרכזי והגה"מ בפ"ג מהלכות תפלה וכתב הכ"י ע"ז וז"ל מיהו כתבו סמ"ג והגהות דאין נראה לר"י ור"ע ורבי נטרונאי שכתבו שהתרגום זכה מפני שניתן בסיני ע"כ וירא שמים יצא את כולם ויקרא תרגום וגם פירש"י עכ"ל הב"י. והנה המעיין בתוס' והרא"ש יראה דס"ל דדוקא לשון לעז שאין פירוש מספיק גריעא מתרגום אבל פירוש התורה שמפרש את הענין והמלות [וע"פ יסודות של חז"ל] וכמו פירש"י לא גריעא מתרגום ובסמ"ג ניכר להריא להמעין שם שחסר שם איזה תבות וקאי רק אלשון לעז לחוד ובי" שמצאתי כן בהרי"א בהגה"מ כשהעתיק דברי הסמ"ג כתב וז"ל וי"מ דה"ה ללעז ולא נראה לר"י וכו' משמע דרק אלעז פליג וגם ר"ג אפשר דמודה בזה דהפירוש שמפרש את הענין יותר מתרגום חשיב טפי מתרגום אף שניתן בסיני ופלא שהלא הב"י בעצמו הביא הגה"מ ואמאי כתב הב"י בשם הגהות דאין נראה לר"י הלא הר"י לא קאי רק על לשון לעז..... היוצא מדברינו דאין לנו פוסק מפורש שיסבור דהתרגום חשוב טפי מפירש"י ומ"מ נראה לדניא לנהוג כב"י דאף שפירש"י מפרש את הענין יותר מתרגום אבל מפני שיש כמה תיבות וגם כמה פסוקים שאין עליהם פירושו של רש"י וא"כ לא נשאר לו שם כ"א מקרא לבר והתרגום מפרש כל פסוק וכל תיבה, עכ"ל. וע"י ערוה"ש סעי' י"ב, וע"י שיע"ט סק"ג שגם פסק כן לדניא. ובאמת כוונת הסמ"ג כבר איפלגו רבנותא ע"י כמה תשו' בשו"ת רמ"א מס' קכ"ז עד ס' ק"ל שיש שם משא ומתן בין הרמ"א והר"ש קצנאלינובוגן, והרמ"א סבר כמו הבה"ל ע"י"ש.

34. ע"י מ"ב שם, וילע" דאם הוא רק מאיזה סיבה חיצונית שאינו קורא התרגום אבל מ"מ יש תרגום ברשותו אולי טוב יותר לומר התרגום לפסוק זה.

30. ע"י בהע"י למס' ברכות של מוסד ארטסקרול.

31. ע"י תוס' שם, וברא"ש שם איתא בזה"ל עטרות ודיבון פרש"י שאין בו תרגום. וקשה דהוה מצי למימר אפילו ראובן ושמעון וכיוצא בהן ונראה דנקט עטרות ודיבון לפי שיש ספרים שכתוב בהן תרגום וגם בירושלמי הוא מתורגם. להך פירושא הא דנקט עטרות ודיבון אע"פ שאין צורך כל כך בתרגום. אבל ראובן ושמעון וכיוצא בהם אין צריך לקרות שלש פעמים. מכל מקום נהגו להחמיר כפירש"י. וכן איתא בטור שם שנהגו להחמיר כפרש"י, ומשמע ממחצה"ש שם דהא דאיתא שיש להחמיר כפרש"י היינו בענין אמירת ראובן ושמעון ג"פ, ולא בענין עטרות ודיבון שהתם אולי טוב יותר להחמיר כפי' תוס', וכן משמע מ"ב שם ס"ק ג' וז"ל ר"ל אע"פ שאין בו תרגום וה"ה ראובן ושמעון וכי"ב צריך לקרותו ג"פ ויש מחמירין דבעטרות ודיבון שיש בו תרגום ירושלמי צריך לקרות שם התרגום, עכ"ל ואכמ"ל.

32. ע"י תוס' במס' ברכות ח. ד"ה שמ"ת - יש מפרשים והוא הדין ללועזות בלע"ז שלהן הוי כמו תרגום שמפרש לפעמים. כי כמו שהתרגום מפרש לע"ה כך הם מבינים מתוך הלע"ז. ולא נהירא שהרי התרגום מפרש כמה שאין ללמוד מן העברי וכו' ע"כ אין לומר בשום לשון פעם שלישית כי אם בלשון תרגום. וע"י רא"ש שם, וכן איתא בטור ובשורע שם.

fluently is an essential skill that one can acquire for life which will significantly aid in ones understanding of *gemara* and other *seforim* written *Arameic*.³⁵

The custom is to recite the weekly *haftorah* as well. However, it is only necessary to say each *posuk* once. There is no obligation of *maveir sedra* with regard to the *leining* of *Yom Tov*.³⁶

Traveling Between Eretz Yisroel and Chutz La'aretz

Occasionally, when one travels between *Eretz Yisroel* and *Chutz La'aretz* one will be placed in a predicament where in *Eretz Yisroel* will be a *sedra* ahead of that which is being *leined* in *Chutz La'aretz*. This happens when the second day of *Yom Tov* (which is only observed in *Chutz La'aretz*) occurs on *Shabbos*. Thus, in *Chutz La'aretz* they will be *leining* the *kriah* for *Yom Tov* on that day whereas in *Eretz Yisroel* they will be *leining* the next *sedra*. This is only first straightened out

35. כך שמעתי מהגר"י בעלסקי שליט"א, ועי' מ"ב שם דמי שאינו בר הכי שיבין את פירש"י ראוי לקרות בפירוש התורה שיש בלשון אשכנז בזמנינו כגון ספר צאינה וראינה וכיוצא בו המבארים את הפרשה ע"פ פירש"י ושאר חכמינו ז"ל הבנויים על יסוד התלמוד. ועי' שו"ת יחוה דעת ח"ב סי' לו.

36. המ"ב בס"ק י"ט כתב הטעם של המנהג וז"ל שמא יקראוהו למחר למפטיר ויהא בקי ורגיל בה משא"כ בפרשיות של יו"ט ששם החזן הוא הקורא עכ"ל. ועי' בס"ק כ' שבד' פרשיות יקרא הפטרה דד' פרשיות, ועי' באג"מ ח"ג סי' מ' שהקריאה עצמה של הד' פרשיות אי"צ להשלים כמו ביו"ט.

when in *Chutz La'aretz* they *lein* a double *parsha*.

For one who finds himself in such a predicament the *halacha* is as follows with regards to being *maveir sedra*. If he traveled from *Eretz Yisroel* to *Chutz La'aretz* he does not have to repeat the *parsha* that he was already was *maveir* in *Eretz Yisroel*, even though that *parsha* will first be *leined* in *Chutz La'aretz* on that *Shabbos*. However, he also cannot begin the next *sedra* (i.e., the *sedra* that is presently being *leined* in *Eretz Yisroel*), since it is not considered being *maveir sedra* with a *tzibur*. One who traveled from *Chutz La'aretz* to *Eretz Yisroel*, thereby missing a *parsha*, is required to be *maveir* both *parshios* (i.e., the one he missed and the current one in *Eretz Yisroel*). If possible, he should try finding a *tzibur* of *Yidden* from *Chutz La'aretz*.³⁷

37. עי' קצוה"ש בהע' ו'. ובענין זמן קריאת פרשת וואת הברכה לכאור יש סתירה במ"ב שבסי' רפ"ה ס"ק י"ח איתא שביום הו"ר יקרא שמו"ת פרשת וואת הברכה ואם קרא ביום שמ"ע (פי' בחו"ל) לא הפסיד עיי"ש, ובסי' תרס"ט ס"ק ד' איתא שבליל שמחת תורה יקרא הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום שעתה הוא זמנה עיי"ש, וצ"ע. ושמעתי מהגר"י בעלסקי שליט"א שלכו' הזמן המובחר הוא בליל ש"ת. ועי' קצוה"ש בהע' ט' בענין מי שבא מאר"י לחו"ל שיכול גם לקרות ביום שמיני עצרת עיי"ש.